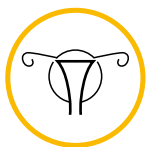
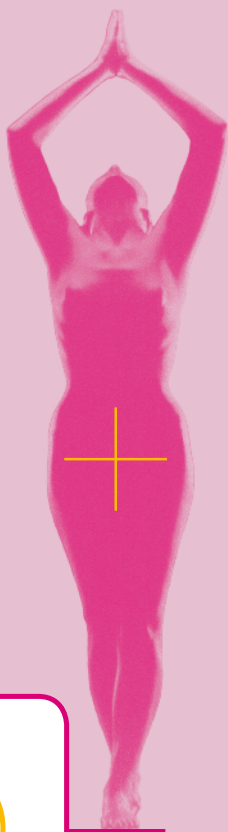

Information | Kræftens Bekæmpelse

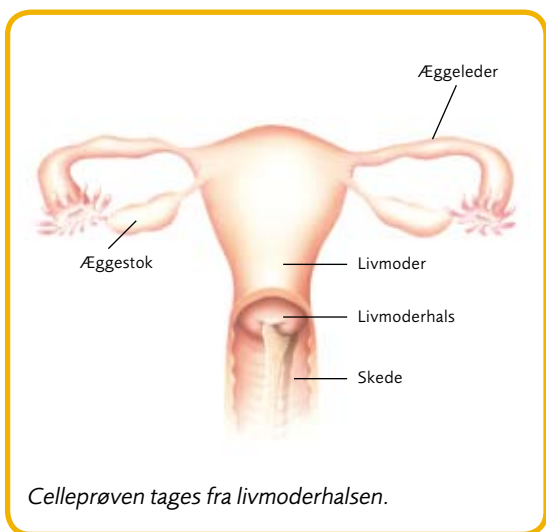
Kort information om screening

Forebyggende undersøgelse
for livmoderhalskræft

Sådan foregår undersøgelsen

Du bliver undersøgt hos din læge. Lægen foretager en gynækologisk undersøgelse og tager samtidig en celleprøve fra livmoderhalsen med en lille børste og en spatel. Du kan mærke, at prøven bliver taget, men det gør ikke ondt. Celleprøven undersøges i mikroskop.

Svar på celleprøven

Du aftaler med lægen, hvordan du får svar på prøven.

Cirka 90 % af alle prøver indeholder kun normale celler.

Cirka 5 % af prøverne er uegnede og skal tages om. Måske fordi der er blod eller betændelse i prøven.

I de sidste 5 % af prøverne findes der celleforandringer. En del celleforandringer er lette og kræver ikke behandling.

Hvis der er lette celleforandringer, vil du få taget en ny celleprøve efter et stykke tid. I nogle tilfælde vil du også få taget en HPV-test. Hvis prøven viser moderate eller svære celleforandringer, vil du blive henvist til en gynækolog.

Ingen undersøgelse er 100 % sikker

Man taler om falsk positive og falsk negative svar.

Et falsk positivt svar: Prøven viser celleforandringer, der tyder på forstadier, men ikke er det. Det betyder, at du skal undersøges nærmere, inden lægerne kan erklære dig rask.

Et falsk negativt svar: Prøven viser ikke forstadier. Det kan skyldes flere ting, f.eks. tekniske eller menneskelige fejl. Men forstadier udvikler sig oftest langsomt – over 10-15 år. Så hvis du bliver undersøgt regelmæssigt, er der stor sandsynlighed for, at forstadierne opdages ved den efterfølgende undersøgelse.

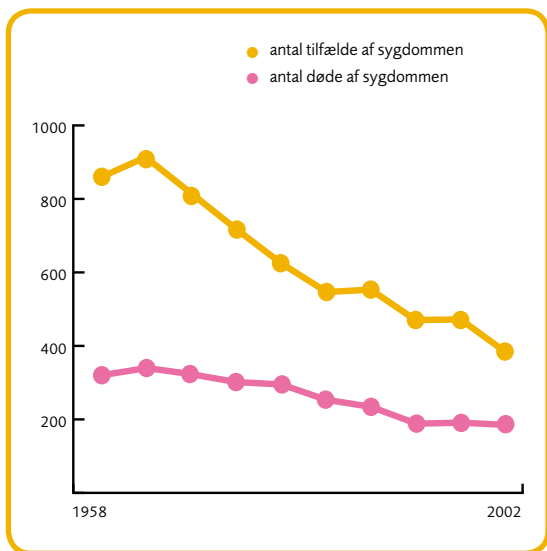
Human papillomavirus – HPV – er årsag til livmoderhalskræft

Det er en bestemt virus – human papillomavirus – der er årsag til celleforandringer og livmoderhalskræft. Andre faktorer som f.eks. rygning øger risikoen. HPV er en

fællesbetegnelse for ca. 100 forskellige typer virus. Kun nogle af dem medfører forstadier og eventuelt senere livmoderhalskræft.

HPV er en seksuelt overført infektion. Cirka 80 % af alle seksuelt aktive kvinder vil få en HPV-infektion. Den giver ingen symptomer, så du kan være smittet uden at vide det. I de fleste tilfælde forsvinder infektionen af sig selv. Hos nogle kvinder bliver infektionen kronisk. Det er kvinder med en kronisk infektion, der har risiko for at udvikle livmoderhalskræft.

Livmoderhalskræft

Livmoderhalskræft er en alvorlig sygdom, der hvert år rammer ca. 400 kvinder. Halvdelen af de kvinder, der får livmoderhalskræft, er ikke blevet undersøgt regelmæssigt.

Forebyggende undersøgelse for livmoderhalskræft

Alle kvinder mellem 23 og 60 år bliver hvert tredje år tilbudt en forebyggende undersøgelse for livmoderhalskræft. Det kaldes også screening. Formålet er at finde celleforandringer, som kan være forstadier til livmoderhalskræft. Sundhedsstyrelsen anbefaler, at kvinder op til 65 år også får tilbuddet, og at kvinder mellem 50 og 65 undersøges hvert femte år.

Hvert år bliver ca. 5.000 kvinder behandlet for forstadier til livmoderhalskræft. Ved at behandle forstadier kan man forhindre, at de udvikler sig til kræft.

Livmoderhalskræft udvikler sig i de fleste tilfælde langsomt, oftest over 10-15 år. Det begynder med celleforandringer på livmoderhalsen, såkaldte forstadier. Forstadier giver ingen symptomer, så du kan ikke selv mærke, hvis der er noget galt. Forstadier er ikke kræft, og ikke alle forstadier bliver til kræft. Forstadier kan behandles, så de ikke udvikler sig til kræft.

Screening for livmoderhalskræft begyndte i 1960'erne, men blev først landsdækkende i 1990'erne. Screeningen har medført, at færre kvinder rammes af livmoderhalskræft og færre kvinder dør af sygdommen i dag.

Alligevel er der ca. 400 nye tilfælde af livmoderhalskræft hvert år, og 150-200 kvinder dør hvert år af sygdommen. Når du bliver undersøgt for celleforandringer, nedsætter du markant din risiko for at få livmoderhalskræft.

Hvad kan du selv gøre?

Alle kvinder kan få livmoderhalskræft – også unge kvinder. Den vigtigste måde at forebygge sygdommen vil i mange år fremover være at deltage i screening.

Vaccination mod livmoderhalskræft

I dag kan man vaccinere mod nogle typer HPV-virus, nemlig HPV 16 og 18. Fremover vil vaccinen nok blive en del af børnevaccinationsprogrammet. Du skal vaccineres før dit første samleje for at være bedst beskyttet.

Vaccinen beskytter ikke, hvis du har en HPV-infektion. Forskerne ved endnu ikke, om vaccinen beskytter mod livmoderhalskræft, hvis man har haft en HPV-infektion.

Vaccinen beskytter mod HPV type 16 og 18, dvs. at den beskytter kun mod ca. 70 pct. af alle tilfælde af livmoderhalskræft. Derfor er det vigtigt, at du fortsætter med at tage imod tilbuddet om screening og får taget en celleprøve regelmæssigt.

Hvis du bliver undersøgt hvert tredje år, kan du være ret sikker på, at eventuelle celleforandringer bliver opdaget i tide. Men du bør altid være opmærksom på din krops signaler. Gå til læge, hvis du har symptomer fra underlivet, også selvom du lige er blevet undersøgt.

Læs mere i pjecerne:

- **Celleforandringer**
- **Livmoderhalskræft**

De kan bestilles på tlf. 35 25 71 00 eller på www.cancer.dk/webshop

